

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA III KLASY- EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 8 IM. PUŁKU 3. UŁANÓW W TARNOWSKICH GÓRACH

EDUKACJA	TREŚCI NAUCZANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY EDUKACYJNE (UMIEJĘTNOŚCI, WIADOMOŚCI, SPOŁECZNIE AKCEPTOWANE ZACHOWANIA)
POLONISTYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:	<ul style="list-style-type: none"> - obdarza uwagę rówieśników i dorosłych - słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach - okazuje szacunek wypowiadającej się osobie - wykonuje proste zadania według usłyszonej instrukcji, podawanej przez nauczyciela etapowo - zadaje pytania w sytuacji braku zrozumienia słuchanej wypowiedzi - słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela - słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych - słucha tekstów interpretowanych artystycznie - przejawia w powyższych wydarzeniach zachowanie adekwatne do sytuacji - słucha wypowiedzi innych i najczęściej czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć - potrafi na ogół panować nad chęcią nagłego wypowiedzania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę
	2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:	<ul style="list-style-type: none"> - mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą - wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmiany intonacji - formułuje pytania, dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia - wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi - porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy - opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe - wypowiada się na temat ilustracji - opowiada treść historyjek obrazkowych - systematycznie wzbogaca słownictwo czynne - odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji - omawia treść przeczytanych tekstów i obejrzanych ilustracji - nadaje znaczenie i tytuł obrazom i fragmentom tekstów - składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy

		<ul style="list-style-type: none"> - recytuje z pamięci krótkie rymowanki, wiersze, piosenki - dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą szacunek i empatię do rozmówcy - dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno - nazywa czynności, sytuacje, doświadczenia - wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi - nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi - uczestniczy w zabawie teatralnej - ilustruje mimiką, gestem i ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego - rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie czytania:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy - porządkuje we właściwej kolejności ilustracje historyjek obrazkowych - uzupełnia brakującą ilustrację historyjki obrazkowej - czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w czasie zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych - <i>czyta poprawnie na głos teksty zbudowane z nowych wyrazów</i> - czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne - czyta w skupieniu po cichu i rozumie teksty drukowane - czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytach - wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstach do nauki czytania i krótkich tekstach literackich - ustala kolejność zdarzeń i ich wzajemną zależność - odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych - odróżnia postacie główne i drugorzędne - wskazuje cechy i ocenia bohaterów - <i>uzasadnia ocenę bohaterów</i> - określa nastrój w przeczytanym utworze - wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera - odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości, byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych - wyszukuje w tekstach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie - wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela - wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia - wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę) - eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadanie twórcze, np. dalsze losy bohatera - komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu

		<ul style="list-style-type: none"> - wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis - czyta książki wskazane przez nauczyciela - czyta książki samodzielnie wybrane
	4. Osiągnięcia w zakresie pisania:	<ul style="list-style-type: none"> - dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma - pisze czytelnie i płynnie zdania i tekst ciągły - rozmieszcza poprawnie tekst ciągły na stronie zeszytu - pisze w jednej linii - przepisuje zdania i tekst ciągły - przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć - pisze z pamięci wyrazy i zdania - pisze ze słuchu wyrazy i zdania - stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu - zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne - porządkuje i zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery - zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące dyscyplin naukowych - pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, nazwy geograficzne, tytuły utworów i książek - zna zasadę pisowni wyrazów z „ó” (wymiana na „o, a, e”) - zna zasadę „rz” wymiennego na „r” - zna zasadę pisowni wyrazów z końcówką „-ów, -ówka” - zna zasadę pisowni „rz” po spółgłoskach - zna zasadę pisowni „ż” wymiennego na „g” - zna zasadę pisowni „ch” wymiennego na „sz” - zna zasadę rozdzielnej pisowni „nie” z czasownikami - zna zasadę łącznej pisowni „nie” z przymiotnikami - zna niektóre wyjątki w pisowni „sz” po spółgłoskach (pszczoła, pszenica, kształt, wszyscy, wszędzie) - zna zasadę pisowni „sz” po spółgłoskach w pisowni przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym (bez podawania nazw stopni) - zna zasadę pisowni „u” w końcówce -uje, -uję, -ują w pisowni czasowników - zna zasadę pisowni „u” w końcówkach -unek, -unka - pisze poprawnie wyrażenia przyimkowe – nad, pod, obok, w, za, przy, przed - pisze samodzielnie kilka zdań na podany temat - pisze notatkę, życzenia, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list - zapisuje wielką literą adres nadawcy i odbiorcy listu - pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe - układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności - układa i zapisuje plan wypowiedzi - układa i pisze opis przedmiotu, rośliny, zwierzęcia na podstawie ilustracji lub własnych

		<p>obserwacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - układa i zapisuje opowiadanie złożone z około 10 zdań
	5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:	<ul style="list-style-type: none"> - wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach sylaby oraz głoski - różnicuje głoski na samogłoski i spółgłoski - rozróżnia i stosuje w poprawnej formie rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki - określa rodzaje rzeczownika w liczbie pojedynczej - rozpoznaje czasy czasownika – wprowadzenie terminów: czas teraźniejszy, przeszły, przyszły - rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych - przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone - stopniuje przymiotniki (stopniowanie regularne bez nazywania stopni) - gromadzi słownictwo wokół danego tematu - gromadzi wyrazy/skojarzenia z podanym wyrazem - rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym - łączy w pary i tworzy pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym (różne części mowy) - zna wyrazy dźwiękonaśladowcze, - tworzy rodziny wyrazów - używa wyrazów bliskoznacznym - zna wyrazy o różnym znaczeniu, taka sama pisownia, różna pisownia, takie samo brzmienie (homonimy) np. zamek–budowla, w drzwiach oraz wyrazy o innym znaczeniu, innej pisowni (homofony) np. morze, może - tworzy rymy - tworzy wyrazy miłe i nieprzyjemne (kot, kotek, kocur, kocisko; pies, psina, psisko; ptak, ptaszek, ptaszysko itp.) - zna znaczenie wybranych porównań, stałych związków frazeologicznych i przysłów - łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdania pojedyncze i zdania złożone - odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, życzeniami, zaproszeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem, listem
	6. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu korzystając ze słownika ortograficznego - korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii, zasobów internetu i rozwija swoje zainteresowania - wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się
MATEMATYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:	<ul style="list-style-type: none"> - określa położenie przedmiotów w przestrzeni i na płaszczyźnie - rozróżnia lewą i prawą stronę swojego ciała i drugiej osoby - wyprowadza kierunki od siebie i innej osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku) - dostrzega symetrię i rysuje drugą połowę figury symetrycznej - porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy i porządkuje je w serie malejące i

		<p>rosnące</p> <ul style="list-style-type: none"> – posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos
	<p>2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczy (w przód i wstecz) od danej liczby po 1, po 2, po 10 w dostępnym mu zakresie – liczy setkami do 1000 – rozumie pojęcie liczby w aspekcie głównym, porządkowym i miarowym – wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jednostki, dziesiątki, setki, tysiące – odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr i <i>słownie</i> liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1500, 10 000, 800 000): – umie zapisać cyframi i odczytać wybrane liczby do 1 000 000 – porównuje dwie dowolne liczby w zakresie 10 000 (słownie i z zastosowaniem znaków: <, >, =) – porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie – rozumie sformułowania typu: liczba o 7 i więcej większa, liczba o 10 i więcej mniejsza w zakresie dostępnym dla dziecka
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz związki między nimi – korzysta intuicyjnie z własności działań – dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach) zakresie 1000 – mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia – mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20 – mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań – rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko) – stosuje własną strategię obliczeń, poprawnie zapisuje przeprowadzone obliczenia – posługuje się znakiem równości, znakami czterech podstawowych działań – korzysta intuicyjnie z własności działań – dodaje liczby dwucyfrowe typu $32 + 24$, $45 + 38$ i odpowiednie przypadki odejmowania, zapisując w razie potrzeby – częściowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik – sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 – sprawdza wyniki dodawania za pomocą odejmowania – podejmuje próby obliczania sum i różnic różnymi sposobami – <i>dodaje i odejmuje sposobem pisemnym</i> – oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$ – podaje z pamięci iloczyn w zakresie tabeli mnożenia – sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia – ilustruje mnożenie i dzielenie – stosuje w praktyce i na materiale manipulacyjnym rozdzielną mnożenia względem dodawania – zna terminy: czynniki, iloczyn, dzielna, dzielnik, iloraz

		<ul style="list-style-type: none"> – oblicza niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) – rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę) – ilustruje formuły działań na grafach i w tabelach, oblicza je – porównuje, dodaje i odejmuje pełne tysiące w zakresie 10 000
	4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i rozwiązuje zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach, diagramach, tabelkach lub w słownie podanej treści, – dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób np. diagramie – rozwiązuje, układa i przekształca zadania jednodziałaniowe – rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe – rozwiązuje zadania złożone łańcuchowo – rozwiązuje zadania złożone niełańcuchowo – stosuje w ćwiczeniach praktycznych porównywanie ilorazowe – rozwiązuje zadania na porównywanie ilorazowe – rozwiązuje zadania złożone w kilku etapach – rozwiązuje wybrane zadania złożone – podejmuje próby rozwiązywania zadań złożonych w jednym zapisie zgodnie z kolejnością sugerowaną treścią zadania – układa zadania tekstowe do podanych sytuacji, rysunków i formuł działań, rozwiązuje je i przekształca – rozwiązuje zadania nietypowe i celowo źle sformułowane – rozwiązuje zadania typu logicznego – tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną – wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych
	5. Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje i nazywa figury: koło, prostokąt (w tym kwadrat), trójkąt – rozpoznaje i poprawnie nazywa figury położone nietypowo – rysuje odcinki i łamane o podanej długości – rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową – mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego – oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym kwadratu) o danych bokach – rysuje drugą połowę figury geometrycznej – rysuje figury w pomniejszeniu i powiększeniu – kontynuuje regularność w prostych motywach (szlaczki, rozety) – rozpoznaje i nazywa wybrane cechy figur geometrycznych – dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej – mierzy i zapisuje wyniki pomiarów długości, szerokości i wysokości przedmiotów

		<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje pomiarów odległości między obiektami, porównuje wyniki - posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr, kilometr - wyjaśnia związki między jednostkami długości - posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi - wyjaśnia pojęcie kilometra - wie, że 1 cm to 10 mm
	<p>6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje objekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy - dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka - dzieli na dwie i cztery części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć - używa pojęcia „kilometr” w sytuacjach życiowych (np. przejechaliśmy 27 km) - wykonuje łatwe obliczenia dotyczące miar długości (z zamianą jednostek) - waży przedmioty, używa określeń: tona, kilogram, pół kilograma, dekagram, gram - wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (z zamianą jednostek) - porównuje ciężar przedmiotów, wskazuje przedmioty lżejsze i cięższe - odmierza płyny różnymi miarkami - używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra - dokonuje prostych obliczeń i porównuje ilości mierzonych płynów - odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym) wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu - posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta, sekunda - wykonuje proste obliczenia zegarowe w obrębie godzin i minut - oblicza upływ czasu z użyciem jednostek: pół godziny, kwadrans - posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera - wie, do czego służą termometry i jakie są ich rodzaje - mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją (również temperatury ujemne bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera) - zna kolejność dni tygodnia i miesięcy w roku, liczbę dni w miesiącu - odczytuje, podaje i zapisuje daty - umie uporządkować chronologicznie podane daty - wykonuje proste obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych - wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej - zna będące w obiegu monety i banknoty (złote, grosze) - rozumie pojęcie długu i konieczność jego spłaty - rozumie zależności między ilością, ceną i wartością - oblicza koszt zakupów na podstawie ilości i ceny towarów - liczy wartość otrzymanej reszty

		<ul style="list-style-type: none"> - układa, rozwiązuje i przekształca proste zadania o kupowaniu i płaceniu - wykorzystuje warcaby i szachy oraz inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad - przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne - wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się
SPOŁECZNA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodziną, klasą, a także społecznością lokalną i narodem - poznaje i respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach - uczestniczy w wydarzeniach i uroczystościach szkolnych oraz organizowanych przez społeczność lokalną - wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki - wymienia własne prawa i obowiązki jako członka rodziny i ucznia, stara się przestrzegać ich i stosować je w codziennym życiu - przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad - ocenia postępowanie swoje i innych osób odnosząc się do poznanych wartości takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne - stosuje formy grzecznościowe w stosunku do dorosłych, w uprzejmy sposób zwraca się do kolegów - okazuje swoim bliskim miłość i przywiązanie - nawiązuje i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swoich możliwości - respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku - stara się dzielić z potrzebującymi - wie, że warto być odważnym, zwłaszcza jeśli krzywdzeni są słabsi - zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć, nie krzywdząc innych i dostosowując możliwości do realiów ekonomicznych rodziny - stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, przeciwdziała kłamstwu i obmowie - wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich - wie, że wyrządzone szkody należy naprawić - przedstawia siebie i grupę, do której należy, klasę - zna podstawowe relacje rodzinne między najbliższym - rozumie termin adopcja - zapisuje swój adres, zawód rodziców i innych wybranych członków rodziny - posługuje się tymi danymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób, dla bezpieczeństwa własnego jest powściągliwy w używaniu danych osobistych w sytuacjach nowych i wirtualnych

		<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, np. drużyny i kluby sportowe - stosuje we właściwej sytuacji słowa: porozumienie, umowa - uczestniczy w wyborach do samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole - wymienia przykłady stowarzyszeń powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych, w tym stowarzyszenia pomocy osobom niepełnosprawnym, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa, Unia Europejska - nazywa wybrane narodowości - jest tolerancyjny – wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa (bez względu na miejsce urodzenia, kolor skóry, wyznawaną religię czy status materialny) - przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt i tradycji w różnych regionach Polski - wie, że są różnice między ludźmi różnych narodów i kultur, podaje przykłady z wybranych krajów Unii Europejskiej i innych regionów świata (m.in. opisuje tradycyjne życie Eskimosów) - wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu - komunikuje się za pomocą nowych technologii - współpracuje z innymi w różnych sytuacjach życiowych - jest uczynny i uprzejmy wobec innych, nawet jeśli różni się od niego pod względem sytuacji materialnej czy zwyczajów - wie, że wynagrodzenie otrzymuje się za pracę - wie, że ludzie mają różną sytuację materialną - wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych, należy dostosowywać własne oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny - w sytuacjach codziennych niesie pomoc potrzebującym, szczególnie osobom starszym i niepełnosprawnym - opisuje, jakie trudności mogą mieć w życiu osoby niesłyszące lub niewidzące - ma świadomość istnienia języka migowego oraz alfabetu Braille’a
	<p>2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego - wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych - opowiada wybrane polskie legendy związane m.in. z Wisłą, Krakowem, Warszawą, Wieliczką, powstaniem nazw wybranych miejscowości - zna pełną nazwę swojej ojczyzny - rozpoznaje symbole narodowe: herb, godło i flagę Polski, hymn polski oraz wybrane stroje ludowe (krakowski, góralski) - opowiada o przygotowaniach do świąt, również państwowych (w tym 1 Maja, 2 Maja, 3 Maja, 11 Listopada oraz 1 Listopada) i w miarę możliwości w nich uczestniczy - wykonuje chorągiewkę lub kokardę narodową - zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp. - wie, kiedy zakładamy stroje w barwach narodowych

		<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, wyjaśnia pojęcie „patron” - wymienia imię pierwszego króla Polski - zna znaczenie wyrazu konstytucja, wymienia instytucje i osoby, które rządzą w Polsce - wymienia nazwy dawnych stolic Polski (Gniezno, Kraków) - wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich - opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, iż stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie - podaje przykłady zmian, które zaszły w świecie w ciągu ostatnich stu lat - <i>opowiada, w jaki sposób na przestrzeni wieków zmieniały się sposoby oświetlania i ogrzewania domów, porozumiewania się, ubierania, transportu, pieczenia chleba, płacenia</i> - <i>opowiada o życiu w osadzie biskupińskiej i w średniowiecznym zamku</i> - <i>podaje przykłady dawnych zawodów i opisuje je (m.in. dorożkarz, garncarz, kowal, rymarz, bednarz)</i> - <i>potrafi podzielić wybrane obiekty na zabytkowe i współcześnie wybudowane na przykładzie Warszawy</i> - opowiada historię własnej rodziny, przedstawia jej tradycje - przedstawia wybrane postacie i prezentuje ciekawostki o wielkich Polakach, w tym o Fryderyku Chopinie, Mikołaju Koperniku, <i>Ignacym Łukasiewiczu, Marii Skłodowskiej-Curie, Mirosławie Hermaszewskim, Janie Matejko, Janie Pawle II, Januszu Korczaku, a także o małych powstańcach z powstania warszawskiego i harcerzach z Szarych Szeregów</i> - <i>opowiada historię odkrycia Ameryki oraz podboju kosmosu</i> - <i>zna najważniejsze dla Polski wydarzenia historyczne m.in. w kilku zdaniach opisuje odzyskanie przez Polskę niepodległości, II wojnę światową, powstanie warszawskie</i>
PRZYRODNICZA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje w swoim otoczeniu wybrane gatunki roślin i zwierząt, w tym chronione, <i>typowe dla różnych regionów i krajobrazów Polski</i> - rozpoznaje i wyróżnia wybrane cechy ekosystemów: lasu, pola, łąki, zbiorników wodnych, a także sadu, ogrodu i parku - <i>opisuje przyrodę polskich gór</i> - <i>wymienia przykłady spotykanych w poznanych ekosystemach gatunków i podstawowych zależności między nimi (np. czym żywią się zwierzęta, jakie mają schronienia)</i> - określa składowe i funkcje ekosystemu na przykładzie lasu - rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka w polskim środowisku przyrodniczym, <i>w tym opisuje przyrodę Arktyki i Antarktydy, sawanny, pustyni, rafy koralowej i lasu deszczowego</i> - <i>rozpoznaje i opisuje w kilku zdaniach wymienione ekosystemy</i> - rozpoznaje wybrane, popularne gatunki hodowlane - wie, w jaki sposób warunki konieczne do rozwoju rośliny, są zaspokajane w hodowlach (m.in. porównuje ze sobą piasek i ziemię z ogrodu) - prowadzi proste hodowle roślin - przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi

		<ul style="list-style-type: none"> - potrafi opowiedzieć o pracach prowadzonych przez człowieka w gospodarstwie rolnym, na polu, w ogrodzie i na łące w kolejnych porach roku - wymienia nazwy gatunków hodowanych i uprawianych w Polsce <i>m.in. podaje przykłady roślin włóknistych, oleistych, okopowych, uprawnych egzotycznych, drzew i krzewów owocowych, zbóż, ziół leczniczych, warzywo jadalnych łądogach, korzeniach itd.</i> - <i>podaje przykłady ras psów</i> - <i>wyjaśnia słowo „ozimina”</i> - <i>wymienia przykłady szkodników i sprzymierzeńców ogrodnika</i> - wie, jakie korzyści czerpie człowiek z uprawy roślin i hodowli zwierząt <i>m.in. łączy produkty z gatunkiem, dzięki któremu je otrzymujemy, wymienia przykłady sytuacji, w których zwierzęta (psy, konie) pomagają człowiekowi</i> - <i>wie, w jaki sposób może pomóc zwierzętom ze schronisk</i> - <i>zna podstawowe elementy budowy i funkcjonowania roślin (m.in. wyróżnia ich podstawowe formy, wymienia przykłady roślin zimozielonych)</i> - <i>zna podstawowe elementy budowy i funkcjonowania zwierząt (m.in. opowiada o różnych strategiach życiowych dotyczących odżywiania i rozwoju)</i> - <i>odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia</i> - <i>opisuje zmiany zachodzące w przyrodzie podczas pór roku oraz doby m.in. zna sposoby przystosowywania się zwierząt do zmieniających się warunków (odloty i przyloty ptaków itd.), umie powiązać kolejne fazy rozwoju roślin z porami roku (w tym rozwój kwiatów i owoców</i> - <i>opisuje życie człowieka w konkretnych porach roku (sposób dbania o siebie, prace w gospodarstwie, formy odpoczynku)</i> - <i>wie, jakie są warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt</i> - <i>planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych</i> - <i>tworzy notatki z obserwacji</i> - <i>gromadzi i zabezpiecza zbiory przyrodnicze według wskazówek nauczyciela</i> - <i>podejmuje próbę wyjaśnienia istoty obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego</i> - <i>chroni przyrodę (nie śmieci, szanuje rośliny, pomaga zwierzętom przetrwać zimą itd.)</i> - <i>zna wybrane zagrożenia dla środowiska ze strony człowieka (spalanie śmieci, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów itd.)</i> - <i>wie o istnieniu wybranych form ochrony przyrody (ochrona gatunkowa, Parki Narodowe, pomniki przyrody, rezerwaty), wymienia ich przykłady m.in. w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie</i> - <i>wie, jakie informacje można odnaleźć w „Czerwonej Księdze Roślin” oraz „Czerwonej Księdze Zwierząt”</i> - <i>segreguje odpady, stosuje opakowania przyjazne środowisku i oszczędza wodę</i> - <i>ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania</i>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia słowo <i>recykling</i>, wymienia przykłady, co może powstać po przetworzeniu makulatury i innych odpadów - projektuje zabawkę lub urządzenie wykonane przy użyciu odpadów
	2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zawód oraz inne zajęcia wykonywane przez rodziców oraz ludzi znanych z miejsca zamieszkania - ma świadomość czym zajmują się osoby pracujące w szkole oraz w służbach mundurowych i medycznych (policjant, strażak, lekarz, weterynarz), a także w innych wybranych zawodach (pilot, kelner, fryzjerka) - przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów użyteczności publicznej - w sytuacji zagrożenia wie, do kogo może się zwrócić o pomoc - zna numery alarmowe telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112 - posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej - posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia - dba o higienę oraz estetykę własną oraz otoczenia, również w trakcie nauki - opisuje na czym polega zdrowy styl życia (ruch, w tym na świeżym powietrzu, higiena również jamy ustnej, prawidłowe odżywianie, odpoczynek) - ma świadomość konieczności słuchania wskazówek lekarza i stomatologa - tłumaczy, czym zajmuje się <i>ortopeda i laryngolog</i>, wymienia lekarzy innych specjalności - wymienia podstawowe przyczyny powstawania chorób (zna termin <i>bakteria, wirus</i>) oraz niepokojące objawy mogące świadczyć o chorobie - zna podstawowe zasady zapobiegania chorobom zakaźnym i przeziębieniom - zna podstawowe potrzeby fizjologiczne człowieka - nazywa główne części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (<i>serce, naczynia krwionośne, drogi oddechowe, płuca, mózg, nerwy, kości, mięśnie, nerki, pęcherz, przełyk, żołądek, jelita</i>), zna ich podstawowe funkcje i widzi niektóre powiązania między nimi - reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby - zna podstawowe zasady pierwszej pomocy (sprawdzenie przytomności, oddechu i ułożenie w bezpiecznej pozycji nieprzytomnego, a także postępowanie w przypadku zranienia, krwotoku z nosa, oparzenia, zadławienia, przegrzania)
		<ul style="list-style-type: none"> - zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi. - ma świadomość istnienia urzędu rzecznika praw dziecka - wymienia i opisuje podstawowe grupy produktów żywnościowych (warzywa i owoce, nabiał itd.) - ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia - opisuje <i>piramidę żywienia i uzasadnia położenie poszczególnych produktów</i> - ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych - zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w

		<p>nadmiarze</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady witamin, opisuje miejsca w których się znajdują - opisuje różne sposoby przechowywania żywności (mrożenie, kiszenie, suszenie, marynowanie) - opowiada w jaki sposób można w domu przygotować dżem, jakie są etapy przygotowania chleba („od ziarenka do bochenka”) - przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia – wykonuje kanapki lub sałatkę warzywną - ubiera się odpowiednio do stanu pogody - potrafi samodzielnie określić stan pogody w danym dniu i <i>zanotować obserwacje w kalendarzu pogody</i> - analizuje zjawiska i wiąże przyczynę ze skutkiem - orientuje się, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu lub w telewizji - rozróżnia podstawowe znaki drogowe - opisuje, w jakim celu stawiane są znaki zakazu, nakazu, informacyjne i ostrzegawcze - stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w miejscach publicznych - orientuje się, że trudne warunki drogowe i atmosferyczne (oblodzenie, zmrok, śnieg) mogą ograniczać bezpieczeństwo pieszych - przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego - wymienia rodzaje statków, samolotów, podaje przykłady nietypowych pojazdów (np. amfibia, drezyna, motolotnia) - opowiada o czynnościach wykonywanych na lotnisku przed odlotem - potrafi kupić bilet na pociąg - stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, domu i na dworze, w tym: stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku, wie jak postępować w przypadku samodzielnego pozostania w domu lub kontaktu z nieznanymi - wie, jakie niebezpieczeństwa mogą zagrażać turystom w górach oraz na plaży - rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą - ma świadomość istnienia zagrożeń ze strony środowiska naturalnego, takich jak np. huragan, burza, lawina, śnieżycy, silne promieniowanie słoneczne oraz ich następstwa: powódź, pożar - określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach - zna niebezpieczeństwa grożące ze strony roślin (zatrucia, poparzenia, zranienia) - rozpoznaje najpospolitsze grzyby jadalne i trujące - wie, że niektóre zwierzęta mogą być groźne dla człowieka (np. zwierzęta chore, chroniące swoje młode) - orientuje się, że należy zachować ostrożność przy używaniu sprzętów elektrycznych oraz w kontakcie z substancjami chemicznymi stosowanymi w gospodarstwie domowym i rolnym (leki, środki ochrony roślin, detergenty, nieznanne substancje) - ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej - sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi, straży miejskiej - stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> - rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami - stosuje zasady netetykiety - ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka - wymienia przykłady pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka (w tym opisuje działanie katalogu elektronicznego w bibliotece)
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa położenie swojej miejscowości - podaje status administracyjny własnej miejscowości (wieś, miasto) - opisuje charakterystyczne elementy przyrody - opisuje charakterystyczne miejsca wybranego obszaru w Polsce (np. okolicy zamieszkania) w tym ParkiKrajobrazowe i Parki Narodowe. - wie, w jakim regionie Polski mieszka - wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, góry (w tym Tatry, Bieszczady, Karkonosze, Baranią Górę), morze, rzeki (Wisłę <i>wraz ze źródłem i ujściem</i>, Odrę, największe rzeki w swoim regionie), wybrane miasta (swoją miejscowość, Warszawę, Gdańsk, Kraków, Toruń, Wieliczkę, stolice makroregionów Polski oraz inne miasta poznawane przy okazji różnych tematów) - <i>wskazuje na mapie Europy państwa graniczące z Polską</i> - <i>rozpoznaje i opisuje typowe krajobrazy Polski (krajobraz nizinny, nadmorski, górski; oraz miejski, przemysłowy, rolniczy)</i> - wskazuje na mapie i opisuje warunki naturalne ważniejszych krain geograficznych Polski - <i>wymienia i opisuje wybrane bogactwa naturalne Polski (sól, węgiel, żelazo, siarkę, ropę naftową, glinę)</i> - <i>wskazuje na globusie lokalizację Polski, kontynentów, biegunów oraz państw znanych z lektur szkolnych)</i> - wymienia i wskazuje na mapie główne kierunki geograficzne - określa położenie miejscowości używając określeń „na północ od...” - podejmuje próby samodzielnego odczytywania mapy oraz wyznaczania trasy na podstawie prostych wskazówek - wymienia nazwę stolicy Polski, opisuje wygląd herbu - opisuje charakterystyczne obiekty Warszawy (w tym również Pomnik Małego Powstańca i Grób Nieznanego Żołnierza), a także <i>Krakowa i Zakopanego</i> - wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju - przedstawia charakterystyczne dla Polski miejsca i tradycje z których słynie, m.in. opowiada o zabytkach Krakowa i Warszawy, najstarszej kopalni w Wieliczce, szczególnie cennych obszarach przyrodniczych, wymienia nazwy miejscowości, w których można zwiedzać zabytkową starówkę, średniowieczne zamki, porty - opisuje sporty zimowe, wymienia miejsca, w których można je w Polsce uprawiać oraz nazwiska najbardziej znanych Polskich sportowców (m.in. Adam Małysz, Justyna Kowalczyk) - <i>przy pomocy nauczyciela układa plan wycieczki krajoznawczej do jednego z interesujących</i>

		<p><i>miejsc w Polsce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że Polska znajduje się w Europie i należy do Unii Europejskiej - wskazuje na mapie kilka innych państw należących do niej - rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej - opowiada o wybranym przez siebie kraju europejskim - potrafi wymienić przykłady miast będących stolicami państw europejskich - przy pomocy źródeł potrafi rozpoznać flagi wybranych państw europejskich - wyznacza główne kierunki geograficzne na podstawie cienia, przy pomocy nauczyciela – używając kompasu, oraz obserwując inne elementy świata przyrody - wymienia stany skupienia wody, nazywa procesy przejścia między nimi (parowanie, skraplanie, topnienie, zamarzanie). - rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów (w tym grad i mgła) oraz osadów atmosferycznych (rosa, szron, szadź), opisuje w jaki sposób powstają - zna podstawowe zasady obiegu wody w przyrodzie - zna terminy: wody stojące i płynące, wymienia ich przykłady - opisuje podstawowe cechy światła słonecznego i określa sposób jego obserwacji (odbicie np. w wodzie, cień, rozszczepienie – tęcza) - potrafi się posługiwać magnesem i opisuje jego działanie - zna wybrane cechy dźwięku - zna kolejność pór roku - ma świadomość, iż pory roku i doby zależą od położenia ziemi względem Słońca – opisuje wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi - potrafi wytłumaczyć, dlaczego dzień i noc zmieniają czas trwania w ciągu roku - podaje daty rozpoczęcia kolejnych pór roku - potrafi wymienić różnice w pogodzie między poszczególnymi porami roku (m.in. nazywa związane z nimi zjawiska atmosferyczne) - przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym - podaje przykłady innych ciał niebieskich (planety, gwiazdy, Księżyc) - wie, dlaczego Ziemia nazywana jest Błękitną Planetą - zna znaczenie wyrazu atmosfera i grawitacja - wykonuje makietę Układu Słonecznego
PLASTYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń	<ul style="list-style-type: none"> - wyróżnia kształty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe, podobieństwa, różnice, cechy charakterystyczne części składowych - wyróżnia wielkości i proporcje, położenie i oddalenie pojedynczych obiektów i elementów złożonych, różnice w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt - wyróżnia barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę - wyróżnia cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się

	<p>2. Osiągnięcia w zakresie działalności plastycznej i ekspresji twórczej – wypowiedanie się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie – umie stosować poznane narzędzia i materiały – posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura – wykonuje prace rysunkowe, malarskie i graficzne – wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.) – rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem – maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli – wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp. – modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, z materiałów naturalnych i przemysłowych (np. szyszki, kasztany, żołędzie, patyki, kora, papier, bibuła, karton, folia metalowa, cienkie druciki, tworzywa, sznurki, opakowania itd.) – odbija, powiela za pomocą: kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego z ziemiaka, gumy, korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych – wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej, naukowej – wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów, jako niespodzianki (np. prezent, zaproszenie) – przedstawia zjawiska i wydarzenia z otaczającej rzeczywistości, realne i fantastyczne, uwzględniając możliwości ruchu ludzi i zwierząt, przedstawia obiekty indywidualne i sceny złożone, kolejne etapy zdarzeń – przedstawia sceny, sytuacje, zjawiska, przedmioty, odnosząc je do warunków dotyczących kształtu, wielkości, proporcji, relacji w przestrzeni, barw, faktury, waloru czy kompozycji rytmicznej, symetrycznej, zamkniętej, otwartej – ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką – przedstawia nastroje, stany uczuciowe, własne i inspirowane przeżyciami, doświadczeniami, marzeniami, stanami pogody, porami roku, utworami literackimi, muzycznymi, filmami, świętami, ważnymi wydarzeniami itd. – tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory – korzysta z narzędzi medialnych w swojej działalności twórczej – umie korzystać z przekazów medialnych w zakresie pozyskiwania informacji o wybranych dziedzinach sztuki – tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje i nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę – nazywa dziedziny sztuki użytkowej, np. meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową – wypowiada się na temat oglądanych dzieł sztuki plastycznej, przedmiotów, obiektów – rozpoznaje wybrane dzieła malarskie

		<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa - nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swojego pochodzenia lub innych - odróżnia techniki malarskie od graficznych - wyjaśnia pojęcia: oryginał, kopia, obrazu lub rzeźby, reprodukcja - wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych
TECHNICZNA	1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera odpowiednie materiały i narzędzia, posługuje się nimi zgodnie z podanymi zasadami - umie stosować poznane narzędzia i materiały - odmierza odpowiednie ilości materiału (prezentuje ekonomiczny styl działania – nie marnuje materiału) - organizuje pracę i planuje kolejne czynności, utrzymuje ład i porządek w swoim miejscu pracy - utrzymuje porządek wokół siebie (na stoliku, w sali zabaw, szatni, ogrodzie) - sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku - dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy - wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji pracy ze względów bezpieczeństwa - przedstawia własny pomysł rozwiązań technicznych w realizowanym projekcie - planuje i realizuje własne projekty/prace - zgodnie współdziała w zespole w czasie realizacji tych prac - wie, że dobra organizacja działania technicznego wymaga pracy indywidualnej i współpracy zespołowej - ocenia projekty/prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencja, gospodarność, oszczędność w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń - wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie - zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych
	2. Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną - określa wartość urządzeń z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych, estetycznych - wie, że wartość użytkowa urządzenia ma ważne znaczenie w czasie podejmowania decyzji o nabywaniu i stosowaniu - wie, jak wytworzono niektóre przedmioty codziennego użytku (meble, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego) - wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i wykorzystują dziś siły przyrody (wiatr, wodę) - rozpoznaje wybrane rodzaje maszyn i urządzeń

		<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady znanych sobie urządzeń wytwórczych (narzędzia, przyrządy), transportowych (samochody, statki, samoloty), informatycznych (komputer, telefon komórkowy) - wymienia różne rodzaje budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele i in.) - zna wybrane rodzaje urządzeń elektrycznych (np. latarka, szczotka do zębów) - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązania, szycia lub zszywania zszywkami, sklejanie taśmą itp. - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń rozłącznych: spinania spinaczami biurowymi, wiązania sznurkiem lub wstążką ozdobną - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe wycinane - umie ciąć papier, tekturę i wybrane tworzywa sztuczne - wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna - montuje modele papierowe i z tworzyw sztucznych według podanych prostych instrukcji i schematów rysunkowych (latawce, makiety domów, statków, samolotów i in.) - stosuje poznaną technologię przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych lub montowaniu wybranych modeli urządzeń - umie obsługiwać urządzenia techniczne, stosując się do zasad podanych w instrukcjach obsługi - wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania
INFORMATYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów:	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy własne układanki i logiczne sekwencje; - poznaje pojęcie algorytmu i tworzy algorytmy najprostszych codziennych czynności; - rozwiązuje zadania i łamigłówki logiczne; - tworzy instrukcje do wymyślonych, własnych gier np. planszowych - określa cechy wspólne dla różnych typów zachowań – np. ruchu - tworzy sekwencje poleceń na potrzeby sterowania obiektem;
	2. Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych:	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy proste programy w programie Scratch; - steruje obiektem na ekranie; - tworzy ciągi poleceń służące do narysowania określonego kształtu, zawierające proste iteracje (np. kwadrat, prostokąt); - tworzy zaproszenie i dyplom w edytorze tekstu; - formatuje tekst w edytorze tekstu; - wstawia do tekstu obrazy pobrane z internetu, z poszanowaniem prawa o własności intelektualnej. - łączy obrazy z edytora grafiki i internetu z tekstem w edytorze tekstu. - korzysta ze wskazanych stron internetowych – np. scratch.mit.edu, code.org, wikipedia.org, poczty internetowej. - tworzy prostą prezentację multimedialną
	3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się	<ul style="list-style-type: none"> - kopiuje pliki między folderami,

	komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi:	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje w internecie informacji na zadany temat; – uruchamia przeglądarkę internetową, prawidłowo wpisuje adres strony; – drukuje wykonane przez siebie prace; – kojarzy działanie z efektami pracy komputera z oprogramowaniem;
	4. Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych:	<ul style="list-style-type: none"> – współpracuje z innymi uczniami tworząc proste programy w programie Scratch;
	5. Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami – rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania związane z pracą przy komputerze w szkole i w domu – zna zasady bezpiecznej pracy w Internecie, rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania – przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób
MUZYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki:	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo i dynamikę) – aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy – rozpoznaje i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny słuchanych utworów – rozpoznaje różne rodzaje źródeł dźwięku – rozpoznaje utwory wykonywane solo i zespołowo, na chór i na orkiestrę – zna i rozpoznaje niektóre rodzaje głosów ludzkich (sopran, bas) – rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów muzycznych (fortepianu, gitary, skrzypiec, trąbki, fletu, perkusji) – zna podstawowe formy muzyczne (AB, ABA) i reaguje ruchem lub gestem na ich części – uczestniczy w koncertach muzycznych w szkole i poza nią – zachowuje się kulturalnie podczas koncertu – wyraża opinie o wysłuchanych prezentacjach muzycznych
	2. Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej.	<ul style="list-style-type: none"> – improwizuje głosem proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów – śpiewa własne piosenki i rymowanki (rymowanki powitalne, wyliczanki, fraszki szkolne i inne) – podczas śpiewu dba o prawidłową postawę, artykulację i oddech – śpiewa piosenki charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich – realizuje proste rytmy i wzory rytmiczne za pomocą sylab rytmicznych – śpiewa i rozpoznaje hymn Polski
	3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec:	<ul style="list-style-type: none"> – reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany – wykonuje improwizacje ruchowe do podanej muzyki – improwizuje ruch kukiełek do muzyki – realizuje proste rytmy i wzory rytmiczne za pomocą sylab rytmicznych, gestów i ruchu – wykonuje taniec dworski z epoki renesansu – tańczy podstawowe kroki i figury poloneza i kujawiaka – zna i tańczy kroki oraz figury gawota oraz prostego ludowego tańca rumuńskiego i tańca kowbojskiego
	4. Gra na instrumentach muzycznych:	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza proste rytmy i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych

		<ul style="list-style-type: none"> - gra proste melodie i akompaniamenty na dzwoneczkach i na flecie - wykonuje proste ilustracje instrumentalne do podanych tekstów i obrazów - improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad
	5. Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku:	<ul style="list-style-type: none"> - zna wybrane znaki notacji muzycznej i reaguje na nie (wyraża ruchem czas trwania wartości rytmicznych, nut, pauz) - zapisuje dźwięki za pomocą układu klocków rytmicznych i wykorzystuje zapis w zabawie - korzysta z zapisu melodii w czasie gry na flecie lub na dzwoneczkach - wie, że muzykę można zapisać za pomocą znaków muzycznych, zarejestrować przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu
WYCHOWANIE FIZYCZNE	1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia:	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje w czystości ręce i całe ciało - przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu - wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie - dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku (nakrycie głowy – słońce, lekki mróz itp.) - dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych w pomieszczeniu do panujących tam warunków - wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia - zna wartość aktywności fizycznej i właściwego odżywiania dla prawidłowego funkcjonowania organizmu - przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu, np. pływania, kilkugodzinnej wycieczki, wędrówki itp. - ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń – uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej - akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu - wyraża zrozumienie i empatię poprzez zachowanie wyprowadzone z tych wartości - wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i można im zapobiegać (szczepienia ochronne, właściwe odżywianie, aktywność fizyczną przestrzeganie higieny) - dba o prawidłową postawę podczas siedzenia w ławce i przy stole - zna wartość aktywności fizycznej i właściwego odżywiania dla prawidłowego funkcjonowania organizmu - właściwie zachowuje się w czasie choroby - wie, że nie można samodzielnie zażywać żadnych leków ani stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem - posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem - umie wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych - wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia - zna numery służb ratunkowych i ogólnopolski numer alarmowy 112
	2. Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych:	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty

		<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje skłony, skrętoskłony - pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne - biega z wysokim unoszeniem kolan - biega w połączeniu ze skokiem - biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki - biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego - biega w różnym tempie - realizuje marszobieg - wykonuje przewrót w przód i w tył na materacu z przysiadu podpartego - <i>wykonuje samodzielnie rozgrzewkę podczas truchtu</i> - rzuca i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu - rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą - toczy i kozłuje piłkę - rzuca małymi przyborami na odległość i do celu - skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała - skacze w dal dowolnym sposobem - skacze przez skakankę - podnosi i przenosi przybory - wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoski z zeskoki, skoki zajęcze - wykonuje skłony, skrętoskłony - wykonuje przetoczenie, czołganie, podciąganie - wykonuje czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu - wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej - wspina się, np. na drabinkach - mocuje się w parach w pozycjach niskich i wysokich - wykonuje próbę siły mięśni brzucha - wykonuje próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa - współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych - samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych - reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych) - respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego - organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez - zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek – uczestników zabawy - respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju - radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej - gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu

		<ul style="list-style-type: none"> - respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych - respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa - uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek, np. ringo, mini--koszykówka, mini-siatkówka, mini-piłka ręczna i nożna - potrafi wykonać prawidłowo elementy charakterystyczne dla tych gier: rzuty ringiem, piłką do kolegi, oburącz stojąc lub w biegu, elementy kozłowania stojąc lub w biegu, rzucanka siatkarska itd. - układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy - układa niekonwencjonalne zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, np. wyścig olbrzymów – czworakowanie w dużych butach, wyścig klaunów – wędrówka pary uczniów połączonych szarfą itp. - ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu - jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. na hulajnodze, rolkach, deskorolce, rowerze, sankach, łyżwach
--	--	---

- *Pochyłą czcionką zaznaczono przewidywane efekty przypisane treściom wykraczającym ponad podstawę programową*